

Szerkesztőség

Arad, Acsevpalota.

Kiadóhivatal

Balv. Regale Ferdinand 24.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Árgyocsm: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HILYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 800 Lei

Fél évre 300 Lei

Negyed évre 150 Lei

Havonta 50 Lei

Mrdetéseik díjazás szerint.

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 3 lej, vasárna

4 lej. Bucurestiben 50 baniva
több.

A naptáregységesítés.

Bucurestiből jelentik: A szent szindikátust kedden rendkívüli ülésre hívták össze, hogy több fontos felelősség ügyében döntsön. Többek között megbeszélés alá került a Cuiucu barza nevet viselő bucaresti-i parochia vezetőjének, Popescu lelkésznek felelőssége az egyházból való kizárása ellen. A beszarábiai egyházak és a szent szinódus között támadt konfliktus is nemelhetőleg elintézésre nyert és valószínű, hogy az egységesítés kérdésében dönteni fognak az ülésen. Ismeretes ugyanis, hogy a beszarábiai egyházak megtagadták az egyesülést a régi királyság belüli egyházakkal, mert külön kéretek között kívánják működni.

Mikor legyen husvét.

Párisból jelentik: A Népszövetség egy bizottságot küldött ki, hogy tanulmányozza a római szentszék, a görögkeleti és az anglikán egyházak delegátusaival együttesen azt a kérdést, hogy mely napokon lehetne állandósítani a husvét ünnepeket. Hosszas tanulmányozás után a bizottság megállapította, hogy dogmai szempontból nincsen akadály az annak, hogy a husvét ünnepeket mindenkor egy meghatározott napon lehessen megünnepelni. Erre való tekintettel a bizottság azt az ajánlatot tette a Népszövetségnek, hogy az javasolja az összes egyházaknak, hogy a husvét ünnepeket állandóan az április elseje utáni első vasárnapon ünnepeljék meg. Megkérdezték ebben az ügyben a római pápát is, aki kijelentette, hogy a maga részéről az ajánlatot elfogadja. A husvét időpontjának állandósítása gazdasági szempontból rendkívül nagyjelentőségű és már egy lépés a naptárak egyesítése felé.

Banktisztviselő-sztrájk

Bécsből táviratozzák: A bankok elhatározták, hogy ha a banktisztviselő sztrájkja még szerdáiig eltart, úgy valamenyik bank kizárja tisztviselőit. A sztrájkot a tisztviselők azzal fenyegetőznek, hogy ha az igazgatóságok nem engednek, úgy a sztrájkot minden bankra kiterjesztik. Tegnap a banktisztviselők országos egyesületében tanácskozás volt, amelyen megvitatották azt a lehetőséget, hogy a sztrájkot az ipari üzemekben foglalkoztatott munkásokra is kiterjesszék. A banktisztviselők szervezetének állítólag nyolcvanmilliódos sztrájkalapja van. Ma reggel óta az Anglobank, Depositbank, Unionbank és Verkeersbank tisztviselői az szolgálai sztrájkban vannak.

Nincsiacs az olasz-szerb szerződésről.

Radicsot az ellenséggel való paktálással vádolja. Oroszországban nincsen ellenforradalom.

Belgrádból jelentik: A szerb parlamentben ma délelőtt kezdtek meg az olasz-jugoszláv szerződés tárgyalását. Nincsiacs külügyminiszter hosszabb külpolitikai exorzét mondott a fűmel kérdésszól és kifejtette, hogy a meg egyezés most már nemcsak a formai, hanem a barátságos kapcsolatok helyreállítását is lehetővé teszi Olaszországgal. A fűmel kérdésből kifolyólag Jugoszlávia sohasem akart háborút viselni Olaszországgal, sőt ellenkezőleg éppen a Jugoszláv királyság ellenséggel számított arra, hogy az új állam szétrombolására irányuló terveiket egy esetleges fegyveres konfliktus csak elősegíthetné. A Népszövetség csak akkor oldhatta meg a kérdést, ha döntésbe Olaszország is beleszerez. Ezután Radicsot szemben védelmezte a kormányt a hazaárulás vádjával szemben. Radicsnak az volt a főrekvése, hogy az ellenséggel érintkezésbe léphessen és így a békés megoldást megakadályozza. Nincsiacs külügyminiszter beszédét azzal végezte, hogy az ügy békés rendezésével minden veszélye elmúlt az Olaszország-

gal való fegyveres összefűködésnek.

A szovjet cáolja az ellenforradalmat.

Moszkvából jelentik: Azokkal a hírekkel szemben mintha Moszkvában, Novgorodban és Smolenszben lázadás tört volna ki, a szovjetkormány hivatalosan megállapítja, hogy az egész országban nyugalom van és az ellenforradalmi mozgalmakról szóba jöttek minem alapot nélkülöznek. Az egyetlen pozitívum, amelyre ezek a híresztelések támaszkodnak az, hogy Kiewben egy rablóbanda megtámadta a Szövetkezeti Bank fiókját. A kommunike egy szerelmint közli, hogy Trockij egészségi állapotában javulás állott be, úgy, hogy három hónapon belül ismét elfoglalhatja hivatalát. Trockij családjával együtt egy feketetengeri fűndőhelyen tartózkodik.

Szovjetdelegáció indul Londonba.

Londonból jelentik: Rakowszky londoni orosz ügyvivőt a moszkvai külügyi népbizottság sűrgűsen visszahívta Moszkvába, hogy tegyen jelentést a londoni munkáskormány Szovjetoroszszággal szemben tanúsított magatartás-

ról. Rakowszky jelentése után a szovjetkormány kinevezi azt a bizottságot, amely rövidesen Londonba megy, hogy ott az angol kormány megbízottával tárgyalásokat folytasson az angol-orosz jegyzékben megemlített függő kérdésekről. Hír szerint a bizottság elnöke Krasszin lesz. A bizottsággal fog Londonba visszautazni Rakowszky is, aki mint Szovjetoroszország nagykövete marad Londonban.

Oroszországból kintasítják a japán tisztviselőket.

Moszkvából jelentik: Szovjet-oroszország kormánya jegyzéket nyújtott át a vladivosztoiki japán konzulátusnak, amelyben közli, hogy miután a két ország közötti függő kérdések rendezésére megtett lépések ismételen eredménytelenül maradtak, a Szovjetoroszországban működő japán tisztviselők feleslegessé váltak. A szovjetkormánynak ezt a bukkott fiókában történő kintasítási intézkedését azzal magyarázzák, hogy Japán szintén türelmetlen a Japánban dolgozó orosz tisztviselőkkel szemben.

Csehszlovákia visszakéri az orosz emigránsoknak nyújtott segélyeket.

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány jegyzéket intézett a szovjet kormányhoz, amelyben

Bálak — estélyek.

A temesvári Lloyd-klub műsoros jelmez-estélye.

(Saját tudósítónktól.) Az idei farsang egyik legelőkelőbb, de emellett végig emelkedett hangu estélye szombaton folyt le a temesvári Lloyd-klub termeiben.

A zártkörű mulatságon résztvevő hölgyek vörös, az urak fekete domonóban jelentek meg, mind állarccal, úgy, hogy az egy óra múlva bekövetkezett demaszűrozás után sem tudhatta senki, hogy ki volt a partnere, mert különkülön vetették le a dominókat, melyek alatt a női divat legpazarabb kreációi, fényesebbnél-fényesebb estélyi toilettek simulnak a szebbnél-szebb asszonyokhoz.

Egy órakor kis kabaréelőadás volt, melynek néhány száma nagy hozzáértéssel és műveliséssel volt összeállítva és előadva dr. Kun Arthur szellemes, verses, találós kérdései nagyon tetszettek, nemkülönben Reiter Ernő ötletes konferansza. Rendkívül bájos volt Ungár Lily és Verebely Margit táncja, valamint egy angol tánc,

melyet Gombás Hus, Kun Média, Verebely Margit és Ungár Lily táncoltak sárga selyembuzban, fehér szoknyában. A gyönyörű tánc oly sikert aratott, hogy meg kellett ismételn.

Az előkelő közönség, amelynek sorában ott láttuk Totis Rezső, Kun Richárd, Klein V., Löwinger D., dr. Lampl, Mayer H., Ungar A., Blum Gy., Deutsch J., Deutsch S., Sebestyén D., dr. Raskó, dr. Várnay E., Lukács J., dr. Roth Ottó és másokat, a fegompásabb hangulatban a késő hajnali órákig bűbűt a táncnak.

A temesvári műegyetem bálja

A temesvári politechnikum hallgatói szombaton este a tisztika színházban összesen hatvan rendeztek, melyen Temesvár előkelő közönsége vallásra és nemzetiség nélküli tekintet nélkül megjelent és a civil és katonai hatóságok fejei is résztvettek.

Ott volt Coste Gyula dr. prefektus, dr. Georgevici Lucian főpolgármester, dr. Nistor főjegyző, Gavanoscul és Badescu tábornokok, Behavetz dr. osztrák, Haas

német, Codeca olasz és Bouliu francia konzul, Bejau alispán, Mar dau dohánygyári igazgató és még igen sokan, akik a termeket teljesen megtöltötték.

Rács Gusztáv bandája muzsikált a sok szép asszony és leány még a reggeli órákban is vigani járta a modern és nemzeti táncokat.

Bőriparos-bál Aradon

(Saját tudósítónktól.) Az aradi bőrfeldolgozó iparosok szombaton este jóslíkerült táncmulatságot rendeztek a Fehér Kereszt nagytermében. A jelenvolt hölgyekről a bál rendezősége a következő névsort bocsájította rendelkezésünkre: Asszonyok: Kolozsváry Imréné, Hoffenpradl Jenőné, Steiner Mária, Szűcs Demeterné, Brant Bertalané, Balta Péterné, Rada Jánosné, Muszka Jánosné, Brecka Károlyné, Kánya Adámné, Lup Adámné, Teszler Lászlóné, Zöldy Józsefné, Laza Pálné, Szubik Jánosné, Ménai Józsefné, Dengelegi Ferencné, Baumann Józsefné, Rosenfeld Józsefné, Böhm Jenőné, Csény Györgyné, Steiner Rezső-

kártérítést követel az oroszországi csehszlovák kolonisták elkobzott vagyonáért, továbbá az orosz emigránsoknak nyújtott támogatás visszatérítését követeli.

A csehszlovák kormányának ez

a lépése arra enged következtetni, hogy Csehszlovákia részéről a *de jure* elismerés nagyobb nehézségekbe fog ütközni, mint az a részéről történt.

Vérbíróság titkos ítéletei.

(Márffyék bűnlajstroma.)

Budapestről téviratozzák: Jelentettük, hogy szombaton délután a főkapitányságra előállították Tisza István, Stroba Gusztáv, Kovács Gyula, Sós Béla és Dormányi János ipariskolai tanulókat, akik annak a vérbíróságnak voltak a tagjai, amely Márffy József agyában szüetett meg és amelyet 1922. április 27-én az erzsébetvárosi bombamerénylet elkövetése után Báthory Miklós Máv. főosztály viselő elnökletével állították össze. A vérbíróságnak az volt a kötelessége, hogy megbüntessen mindenkit, aki a IX. kerületi nemzetvédelmi osztály működéséről fecseg, vagy bármit is elárul abból, amit Márffy és társai megbeszéltek vagy előkészítettek. Alapos gyanúja volt ezenkívül a rendőrségnek ezekre a fiatalemberekre, hogy ők voltak azok, akik a bombamerénylet elkövetőit a tett színterén eljénzték és dicsőítették.

A rendőrségi vallomásokból, a melyek Márffyék elfogatása idején elhangzottak, az derült ki, hogy valószínűleg azért kellett felállítani ezt a vérbíróságot, mert Radó hűzátartozóinak fecsegett a bombamerénylet elkövetéséről és ilyen fecsegőket kellett országról és mindenkorra lehetetlenné tenni vagy legalább is megfenyíteni.

A vérbíróság szabályai szerint az első büntetés egyszerű feldőlés volt, azután gyengébb verés, majd erősebb verés és a súlyos büntetések egyike volt a véresre verés. Ezenkívül a büntetések között szerepel a halálbüntetés és az öngyil-

kosságra való kergetés is.

Igy véresre verték többek között azt a Nizslovsky nevű fiatalembert, aki súlyos testi sértés miatt eljárást is indított Márffy József és társai ellen. A veréseket az alapszabályok szerint nem a vérbíróság ítélkező helyiségében, a Ferenc körút 2. szám alatt, hanem az egyesület központi helyiségében végezték el.

Külön érdekessége volt ítélelésüknek az, hogy regényesen, el sötétített teremben vonták felelősségre a bűnt. Az egyik vérbíró referált a bűncselekményről, azután szavazás alapján ítélkeztek az elnök felszólítására a sötétben ülő vérbírók. Az ítéletet azonnal végrehajtották az Ébredő Magyarok Egyesületének központi épületében.

A nyomozás adatai szerint a vérbíróság tagjai névszerint Báthory Miklós, Beke, Kovács, Városi, Dormány és Dési nevű fiatal emberek voltak, pótagokként Tisza István, Stroba és Sós szerepeltek. Mindig sorsolással döntöttek el, hogy kik fognak ülni az elsötétített szobában az ítélet kimondására. Természetesen a végrehajtás jogát Márffy magának tartotta fenn, mert megállapították azt is, hogy Márffy szadista hajlandóságu ember.

Pontosan nem lehet tudni, hogy kiket ítéltek el eddig és milyen büntetésekre, ezt csak a további nyomozás fogja tökéletesen tisztázni. Egyelőre a főkapitányságon tartják a vérbíróság tagjait, de kihallgatásuk nemcsak a vérbíróság

működésének a részleteit célozza, hanem elsősorban és főképpen az erzsébetvárosi merénylet ismeretlen hátterét akarja tisztázni, — elsősorban azt, hogy mit tudtak a merénylet végrehajtásáról a IX. kerületi nemzetvédelmi osztály tagjai és vajon igaz-e az, hogy Kasnyik Béla vérbírósági ítélet áldozata lett.

Bababál Aradon.

(A Gyermekfelruházó Egyesület jelmezes gyermekbálja.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Gyermekfelruházó Egyesület vasárnap délután tartotta meg nagy sikerű jelmezes bababálját. Már a kora délutáni órákban zsufolásig megett a Fehér Kereszt báli nagyterme a parányi előkelőségekkel, kik először nagy figyellel hallgatták a műsort, amelyet Strasser Áda tündérmeséje vezetett be, majd pajzán jókedvvel vidámmal táncoltak a késő esti órákig. A cukrászdában a következő uriaszonyok szolgálták fel finom süteményeket, csokoládét és limonádét a jelenvolt 3—5 éves báli közönségnek: Probszt Böske, Obetkó Mihályné, Csillag Lajosné, Havas Sándorné, Stuckl Adolfné, Münz Mártonné, Schuch Ferencné, Winternitz Jenőné.

A bababálom jelenvolt apróságok névsora a következő: Stauber Vica (stíli ruhá), Sugár Toto (falusi muzsikusz), Sugár Gyuri (cloutr), Hocher Lillike és Gyuri (meseszerű figura), Weifeld Marika (cigány), Világ Katóka, Vándor Ibolya és Lili, Reiner Jenő, Czitrom Margit, Rein Sárika (ballerina), Steiner Anna, Stein Baba, Kele Marika (ármor), Gróf Márta (paprika-

jancsi), Pap Jenő, Miklós és Antal, Klein Laci, Reiner Jenő, Reiszold Babika, Markovits Zitta, Eszlinger Teri (tea baba), Weinberger Erzsébet rokkó, Schullhof Laci (pierott), Losoncy Lili és Zoltán ördög, Turi Etta török, Luszt Magda pierette, Luszt Iván pierott, Craciunescu Felicia és Cucu Viorica román nő, Friedrich Mady, rózsza, Gartner Elza dominó, Küry Klári magyar menyecske, Klein Irén zsoke, Kohn Sarayi szusterinas, Radó Magda harlekin, Meizl Edith harlekin, Olívia piroska, Herndl Gitta és Magda trolli, Füst Magda ballerina, Rosenzweig Klári hollandi, Kohn Veronka Ibolya, Szabó Lenke ballerina, Reiszold Juci Ibolya, Lendák Ilona estélyi ruhá, Gróf Márta paprikajancsi, Berger Manci hollandi, Lészai Évi biedermeier, Merkle Juci pubi, Loránt Sándor lovag, Weinberger Lili rózsza, Meizl József rokkó, Zsigmond Olga estélyi ruhá, Szalai Gitti stíli ruhá, Rosenzweig Dusi zsoke, Bondár Manci pattogott kukorica, Bronn Lenke piroska, Havas Lili ballerina, Kolfesku Giza ármor, Beles Jankó tengerész, Weisz Elza harlekin, Kreis Margitka tea baba, Herskovic Éva rokkó, Mészáros Irénke golya, Mészáros Juliska nemzeti viselet, Klein Sári ballerina, Werner Márta, Böske és Ibolya népviselet, Werner Gyöző népviselet, Reiner Jenő bohóc, Lele Pubi (Napoleon), Weinberger Jenő rokkó, Weinberger Böske ballerina, Nyári Aniko baba, Feiner Andor mészáros, Feiner Borcsa ördög, Neubaer Károly leány, Nana Popescu román vise-

né, Mencer Jánosné, Pesti Sándorné, Békésy Gyuláné, Kaupert Ádámné, Monoszlán Jánosné, Koncsik Lajosné, Bajkár Péterné, Ménas Béláné, Sztojka Jánosné, Mencer Jenőné, Schwartz Ferencné, Smutny Károlyné, Tanday Bálintné, Atlasz Zsigmondné, Hananérák Józsefné, Takács Istvánné, Bosnyák Viktorné, Szász Péterné Nagy Jánosné, Szász Mihályné, Princz Mórné, Weiszpilich Ignácné, Nagy Istvánné, Kiss Józsefné, Bencze Jánosné, Váci Kálmánné, Gyűfő Sándorné, Terfeller Vincéné, Mihály Lászlóné, Szücs Károlyné, Ramlényi Józsefné, Pahnár Pálné, Vas Ernőné, Hoffenpradl Józsefné, Staszny Józsefné, Hirsch Jenőné, Popper Ignácné. Leányok: Hoffenpradl Emmy, PaKurár Olga, Baumann Emmy, Bencze Olga, Nagy nővérek, Teli Terka, Szücs Rózi, Stifler Ilona, Békésy nővérek, Bartl Olga, Pesti Ilonka, Szántó Kató, Koncsik Magda, Lukács nővérek, Werkmeister Otzi, Kurman nővérek, Bencze Piroska, Kovács Mariska, Manostyán Mariska, Szász nővérek, Répásy Szól, Szende Szidi, Szász

Margit, Bóra Böske, Lup Kató, Mikulás nővérek, Tesler Ilonka, Rosenfeld Manyi, Pandy Rózi, Czernák Erzsébet, Dengelegi Rózi, Germán Mariska, Papp nővérek és még számosan. A rendezőség izléses virágkosarakat ajándékozott a bál védnököknek. Georgescu Jánosné, dr. Robu Jánosné, Steiner Mórné, Kolozsvári Imréné és Adák Ákosnének.

Kereskedők jelmezestélye Ineun (Borosjenőn.)

(Saját tudósítónktól.) Fényes keretek között tartották farsangi báljukat szombaton este a borosjenői kereskedők. A megváltozott időjárás ellenére is sokan látogattak el Aradról és a megyei községekben a borosjenőiek hagyományosan jókedélyű és ez alkalommal is tökéletesen sikerült mulatságra. A Central szálló pazarul felszerített hatalmas táncterme valóssággal látványosságok számát és a megjelent nagyszámú előkelő közönséget tökéletesen elbűvölte az ötletes rendezők által stilszerűen felvonultatott jelmezes serege. A bohócok egész raja gondoskodott a karneváli ham-

gulat tökéletességéről és a ballerina, zsoke, rokkók, biedermeier, bajadérok, Pierettek között a kimenős szobacicus is megjelent a nagybajszú cukrán oldalán és Steinach dr. is eljött fiatalító oltásokat adni öt lejjével darabját, de senki sem vette igénybe, mindenki fiatalon érezte magát a bálom. Az ötletesebbnél ötletesebb jelmezesek sorából nehéz kiválogatni, melyik volt szebb: a szépségverseny első díját Strasser Áda zsoke-jelmeze nyerte.

Reggel hét órakor még vigant ropták a táncot a párok. A modern táncok mellett nem hiányzott a vég nélküli szupécárdás, és a román nemzeti táncok, sőt a négyesnél, mert az is volt, kicsinynek bizonyult a hatalmas táncterem, közel ötven pár állott fel és annyi ötlettel és jókedvvel jártak, ahogyan csak az örökké aranykedélyű vidéken táncolhatják ezt a letűnt divatu régi néptáncot.

A megjelentek névsorát a rendezőség összeállítására nyomán a következőkben közöljük: Jelmezesek: Rossi Jánosné rokkó, özv. Sebestyén Manci német domi-

nő, Funk Miklósné biedermeier, Reichenberger Edéné pierett, D. Barkó Mariska fiolabá, Pittis Vilmosné pierott, Scheer Elza ballerina, Szilárd Manci (Arad) szobacica, Diószeghy Piroska hollandi lány, Diószeghy Gizi festő, Strasser Áda (Arad) zsoke, Angelus Jolánka rokkó, Frank Margit bajadér, Burigán Elena román nemzeti, Stern Boriska bajadér, Stern Böske zöld lovag, Csizmás Nera zsoke, Csizmás Manci pierette, Hauser Lili csörgő baba, Ferenc Matyi Ármor, Rész Gizike ördög, Holicska Dezső kofa, Reichenberger Ede bajazzó, Rác Ernő bohóc, Szekenyi István cukrász, Kocsy László bohóc, Merkle Sándor bohóc, Czeitler Antal román férfi, Szász Mihály török, Müller Ferenc fekete pierott, Schradt Zoltán golya, Scheer László dr. Stefnach. Jelmez nélkül megjelentek: Dr. Hauska Róbertné, dr. Kohn Jakabné, Pless Gézné, Holicska Dezsőné, Scheer Lajosné, Georgia Joanné, Burghardt Jenőné, Patakó Józsefné, Pálfi Pálné, Csepreghy Zoltáné, Weisz Józsefné (Pankóta), Santai Augustinné, Ferenc

let, Steiner Magdus (Piroska), Steiner Bertus (szuszterinas.)

Jelmeg nélküli voltak: Nagy Gyöngyi, Finkelstein Lili, Kellner Magdus, Weinberger Erna, Lendák Ilonka, Neulender Irén, Sári és Manó, Barburra Irén, László Mellinda, Griesstaßer Jolika, Weinberger Jenő, Wallinger Marika, Szirmai Aranka, Ohlervitz Rózi, Winternitz Sári, Roth Klári és Olga, Mandl Nusi, Wolf Joli, Nikolits Erzsébet, Leolkes Sarolta és Éva, Alföldi Ilka, Aszód Bözszi, Brandesz Margit és Böskös, Schuh Ilonka, Adorján László, Kellner Zoli, László Zoli, Nyári Gyuri, Berkovits István, Muttschek Iván, Némethi István.

A szépségverseny díjait Szalai Lili, Zsigmond Olga, Schuffner Laci és Lengyel Pali nyerték meg.

A szeparatisták ellen.

(Tüntető gyűlések Németországban.)

Münchenből táviratozzák: Itt az a hír terjedt el, hogy Lossow tábornok és Kahr főállambiztos lemondottak. Megcáfolják azt a hírt, mintha a birodalmi kormány tárgyalta volna a bajor kormányral a kivételes állapotok megszüntetéséről vagy tervbevett enyhítéséről. Mecklenburg-Schwerinben az országgyűlési választások előtti eredménye szerint a szeparatisták mandátumuk felét elvesztették, a kommunisták mandátumának számaránya változatlan.

Berlinből jelentik: Elberfeldben, a német néppárt gyűlésén Stresmann külügyminiszter a politikai helyzetről beszélve, kijelentette, hogy ha most a pimasz események után hirtelen oszla-

Vilmosné, Rosu Péterné, Rác Emilné, Nistor Sándorné, Farkas Gyöngyné, Diószeghy Lászlóné, Suciú Trajáné, Vértés Ignácné, Takács Pálné, Fleischer Gyöngyné, Etlényi Lajosné, Boglea Florka, Frugina Sándorné, Gruber Gyuláné, özv. Karlik Józsefné, Ursz Konstantinné, özv. Rus Jánosné (Sikula), Scheer Sándorné, Kéri Jakabné, Pless Miksáné, Revilák Károlyné, dr. Ardelean Gyöngyné, Znorovszky Ferdinándné, Oszter Nándorné (Moroda), Henry Sándorné, özv. Kiss Károlyné, Grossescu Sándorné (Mokrea), Merker Vilmosné, Nagy Lajosné, Mészáros Józsefné (Arad), Just Sándorné, Gartner Sándorné (Szentanna), Frank Edéné. **Leányok:** Moltonisz Ilma, Ottahal Ady, Ottahal Böskös, Weisz Klárka (Pankota), Znorovszky Erminus, Takács Mariska, Karlik Bözsike, Kocsis Annus, Braun Zsuzsi, Szokola Margit (Arad), Bálint Mariora, Parkaláb Anita, Grossescu Elvira, Henry Matild (Maderat), Nagy Ella, Revilák Nusi, Molnár Margit (Arad), Gruber Pibike és még sokan mások.

zik a köd, amelyet a francia propaganda pfalzi hangulatra borított, ez csak a franciák illúzió politikájára lehet fájdaalmas. A Franciaországgal folytatott mostani tárgyalások kiinduló pontja a meg-

Sulyos terhelő tanu a szatmári Reinitz-ügyben.

(Akit Reinitz társul hívott a gyilkossághoz.)

Szatmárról jelentik: A Közöny több ízben ismertette már azt a páratlanul szenzációs bűnügyet, amelynek vádlottja Reinitz Jakab szatmári kereskedő. Reinitz ellen tudvalevően az a vád, hogy hat esetben csalt ki embereket elhagyott helyekre azzal az ürüggyel, hogy ott a lopott aranyat vagy ügyesen hamisított pénzt lehet venni. Az áldozatok az üzlet lebonyolítása céljából mindig nagyobb összegű pénzt vettek magukhoz s kimentek Reinitz Jakabhoz éjnek idején az erdőbe, ahol Reinitz meggyilkolta és kifosztotta őket.

Hat ember tűnt el ilyen körülmények között. Mind a hatot Reinitz társaságában látták utóljára s ötnök holttestét is megtalálták.

Egy holttest a felsőbányai erdőben került elő, ahol egy korhadó fatörzs alá rejtve, egy a rezsegepiskolti mezőn, felületesen bekaparva földdel, három pedig a Kassa környékén levő erdőben ugyancsak fatörzs alá rejtve vagy falombokkal eltakarva.

Reinitz minden áldozatát megeskette, hogy még családjaiknak sem árulják el, hogy kívül és hová mennek. Egy áldozat azonban, Grosz Hermann nagykarolyi szállótulajdonos megszegte az esküt és elárulta a feleségének, hogy Reinitz Jakabhoz megy lopott aranyat vásárolni. Mikor aztán Grosz hététkig nem került elő, a felesége feljelentést tett Reinitz ellen a szatmári ügyészségen, amely Reinitz tetartóztatta. Pár nap múlva előkerült Grosz holtteste is a felsőbányai erdőből, a holttest közelében pedig találtak egy gallért, melyről kétségtelenül kiderült, hogy Reinitz tulajdona.

A Reinitz-ügyben két ország hatóságai dolgoznak: Szatmáron dr. Déry Pál vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot, Kassán pedig Pongrácz Gusztáv rendőrtanácsos irányítja a nyomozást.

Közvetlen bizonyítékot azonban a legszűkebb körű nyomozás sem tudott felderíteni, mert Reinitz nagy időközökben rendkívül nagy óvatossággal hajtotta végre gaztetteit és egyikhez sem volt társa.

Annál több azonban a közvetett bizonyíték, amelyeknek összesége kétségtelenül igazolja Reinitz bűnösségét. Egy ilyen sulyos és döntő bizonyítékot sikerült felderítenie legutóbb dr. Nagy Endre nagybányai rendőrkapitánynak, aki a szatmári vizsgálóbíró mellé van kirendelve a Reinitz ügy felderítésére.

Dr. Nagy Endre előállította Nisszel Károly bucaresti narancsárust, aki Budapesten, Kassán, Szatmáron lakott és mindhárom helyen összeköttetésben állott Reinitz Jakabot. Dr. Nagy megtudta, hogy Nisszel többeknek elmondta, hogy Reinitz őt hívta, legye-

szállott területek helyzete. — Berlini jelentés szerint az egész birodalomban tüntető gyűléseket rendeztek a szeparatista mozgalmak ellen.

gitségére egy ember meggyilkolásában.

Nisszel a szatmári vizsgálóbíró előtt elmondta, hogy Reinitz 1922 őszén — Grosz Hermann eltűnése idején — azt mondta neki:

Bolond ember magam. Így nem lehet a világban élni. Becstületes uton nem lehet pénzhez jutni. Látja, nekem van házam, pénzem, én úgy élek, mint egy gróf.

Előadta, hogy a környéken működik egy társaság, amely rengeteg pénzt keres hamis csekket forgalombahozatalával. A haját és szakállát vörösre kell festeni (ez azért fontos, mert bizonyíték van rá, hogy mikor Reinitz áldozatai némelyikével látták, vörös szakála volt átmenni Csehországba, meg szeretni a hamis csekket és átjönni Romániába, ahol a bankok megveszik.

— Nem mentem bele az üzletbe — folytatta Nisszel — Néhány nap múlva Reinitz új tervvel állott elő.

— Ne legyen olyan gyámoltalan — mondta — mondok én egy jó üzletet, amivel sok pénzt lehet szerezni. A pénzzel kimegy Amerikába s ott boldogan élhet.

Ezután Reinitz elmondta, hogy neki van egy bizalmas embere, akit el kell tenni láb alól.

— Én adok magának egy jó 500 lejes bankót, mondta Reinitz. Maga azt megmutatja az illetőnek, mintha jó hamisítvány volna és felajánlja neki, hogy 50—60 százalékos áron ezer darab ilyen ügyes hamisítványt lehet kapni. Én majd segítek magának, mert az illető bennem bízik.

A pénz átvételére ki kell menni a felsőbányai erdőbe, ahol én ösmerem a terepet, mert jártam arra fát venni.

Ott csak föbe kell ütni a gazembert, akiért nem kár, mert lopásból, csalásból él, senki sem fogja sajnálni, valóságos jótétemény az ilyen embert elpusztítani.

— Eddig azért nem jelentkeztem, — mondta Nisszel — mert nagyon szegény ember vagyok, hat gyermekem van és napról-napra keresem a kenyeremet. Nem volt pénzem Bucarestből visszautazni s ha pár napra eljövök, az alatt a családom éhezik. Nisszel vallomása jelentős és döntő bizonyíték Reinitz bűnösségére. A csehszlovák hatóságok most megtették a diplomáciai lépéseket aziránt, hogy Románia a nyomozás céljára adja ki Reinitz a kassai rendőrségnek.

Felhívás aradi egyesületekhez. Az aradi elsőkerületi rendőrség felhívja a kőműves és kőfaragó munkások, a Gyermekfelruházó és Agricola nevű egyesületek vezetőit, hogy aipar-szabályaik ügyében felvilágosítás végett jelentkezzenek a rendőrkerületben.

A veszélyes süket-néma

(Leszúrással fenyegette háziaszonyát.)

(Saját tudósítónktól.) Kovács János, egy budapesti illetőségű inaszonótéves süketnéma szabóságod hosszabb időn keresztül alibetben lakott Péterfy Sándornénál, a Hattyúutca 9. szám alatt, anélkül, hogy a bért megfizette volna. Amikor ezért a háziaszony felszólította, hogy tartozását illesse meg, Kovács kést rántott és leszúrással fenyegette az idősebb asszonyt.

Péterfyné a rendőrséghez fordult segítségért, mely a veszélyes szabóságodot őrizetbe vette. Időközben több feljelentés érkezett Kovács ellen a rendőrséghez, hogy kisebb nagyobb összegeket elcsikasztott, megrendelésekért a pénzt felvette, de a ruhát nem szállította s az egyik napilaptól is 1600 lejt sikasztott, miért is átadták az ügyészségnek.

Kenyérmizéria Aradon.

(Nem árusítanak barna kenyeret a pékek.)

(Saját tudósítónktól.) Arad város vezetősége alig egy hete, hogy teljesítette a pékmesterek kérelmét, amely fontos anyagi előnyököt biztosított a folyton panaszoktól sötétnek. Ezek az előnyök természetesen a közönség rovására mentek, mert a kenyér drágaságában ma Arad vezet Erdélyben. De nemcsak a kenyér árát emelte a város, hanem a pékek kérésére megtiltotta Aradról a barna kenyér és a barna liszt kivitelét és kötelezte a malomtulajdonosokat, hogy a pékek lisztvizsgálójának hetvenöt százaléka barna liszt legyen és csak huszonöt százalék fehér. Ismeretes, hogy a közönség sokkal szívesebben veszi a barna kenyeret, mert az olcsóbb és sokkal ízletesebbnek tartják. A város intézkedésével biztosítottak látást a közönség barna kenyérrel való ellátása. De nem így történt. Amint megtört, panaszok érkeztek a hatóságokhoz, hogy egyes pékek csak úgy hajlandók barna kenyeret adni a vásárlóknak, ha az fehérrel is vesz. Dr. Angel István polgármester kijelentése szerint az ilyen visszaéléseket szigorúan büntetik.

Ugyátszák azonban, hogy a barna kenyér árusítása rossz üzlet a pékmestereknek, mert tegnap a kora reggeli órákban több pékmester kijelentette a vevőknek, hogy a barna kenyér kifogyott. Sőt némelyik őszintén megmondta, hogy nem hajlandó barna kenyeret sütni. Természetesen azt senki sem hiszi el, hogy kora reggel már elfogyott a barna kenyér, akkor amikor a káposzt lisztmennyiségből háromszor annyit sü-

hetnek mint fehéret. Érdekes, hogy addig, amíg a város nem tett engedelményeket a pékeknek, Aradon szó sem volt kenyérmizériáról. De attól a naptól kezdve, hogy a kenyér-árát emelték és egyéb anyagi előnyöket biztosítottak a pékeknek, megkezdődött Aradon a kenyérmizéria. Ugy látszik, a pékmesterek nem elégedtek meg az engedelményekkel és az áremelésrel, még többet akarnak. De akkor amikor Aradon a legdrágább a kenyér Erdély összes városai között, a város vezetőségének erélyesen kell közbelépni, hogy ezeket az önkényeskedéseket és visszaéléseket megakadályozza.

Hogy áll a lej?

1924. február 18-án 100 lejért adtak nálunk:

3.03 svájci frankot,
11.15 francia frankot,
17.000 külföldi magyar koronát,
52.000 tényleges magyar koronát,
53.000 belöldi magyar koronát,
37.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.9875 frankot

Párisban 12

Budapesten 17,200—18,400 K-t

Mulatságok

— Színész-bál Aradon. Az aradi színtársulat szombaton este bálát rendezett a Központi termeiben. A színész-bálnak nem volt meg a kellő sikere.

— Sziklay Gizi jelmezestélye. H. Sziklay Gizi aradi táncosnő vasárnap este jól sikerült álarcos és jelmezbálát rendezett növendékeivel. A jelenvolt jelmezestély sorát a rendezőség a következőképpen állította össze: Éva Husz matróz, Szabó Böske hollandi, Molnár Mariska virágáruslány, Bruckner Emmi harlekin, Geppert Irénke piroska, Geppert Mancika zoké, Zimmermann Vilma szaloncukor, Rum Kató rolókó, Pacurariu Annus matróz, Grigorean Ancy magyar menyecske, Jäger Baby, Grigorean Ilonka tironi, Varga Iluska román fiú, Crisan nővérek népviselet, Kazár Rózsi zsentri, Szabó Rózsi patorgatott kukorica, Halmágyi Mancsi hollandi, Cikora Böske indián nő, Horváth Böske és Rózsi harlekin, Moser Rózsi és Mancsi hollandi, Temmerholz Fridus lepke, Peitig Boriska apacs, Kaufmann Margit apacs, Rozeknál Teréz lengyel fiú, Burger Irén cigányleány, Szóke Rózsi görög nő, Ferdinand Olga görög nő, Molnár Böske virágáruslány, Dengelegi Rózsi bohóc, Müller Margit zoké, Barta Mariska piroska, Barta Gizi szaloncukor, Dési Böske és Pallózi Magda népviselet, Kilian Ilus csibész, Török Nusi szaloncukor, Guthir Teri színtáncos, Guthir Lili szobalány, Ottinger Mancsi harlekin. Estélyi ruhában voltak a következők: Heim Jozefina, Kántor Böske,

Léhóczy Böske, Damjanov Irénke és Mancsi, Majer Gizella, Szuk Boriska, Stern Giza, Vattian Mariska, Kilian nővérek, Cservenka Mancsi, Schwarz Hédi és még számosan.

Kinevezett köztisztviselőnem lehet ügyvéd

(A semmitőszék jóváhagyta az aradi ügyvédi kamara álláspontját.)

(Saját tudósítónktól.) Megemlékeztünk arról, hogy több aradi köztisztviselő, kik ügyvédi képesítéssel bírtak, felvételüket kérték az aradi ügyvédi kamarába, hogy egyben ügyvédi gyakorlatot is folytathassanak. A kamara választmánya Marsieu Jusztin dr. kamarai dékán elnöklésével hozott határozatában elutasította a kérelmet, azzal az indoklással, hogy kinevezett köztisztviselők ügyvédi praxist nem folytathatnak. Felelősség folytán a temesvári táblához került az ügy, amelynek táblai bírálóból és ügyvédekkel alakított tanácsa szintén magáévátette az aradi ügyvédi kamara álláspontját és elutasította a köz-

A zöldcsillagos Bécs.

(Eszperantó kongresszus a régi császárvárosban. — Aradiak a kongresszuson.)

(Saját tudósítónktól.) Ez év augusztusában rendkívül érdekes kongresszusnak színhelye lesz a betegségből kilábalt és már újra mosolygó ex-császárváros: Bécs. Mellükre tűzve a szeretet jelét a — zöld csillagot — össze jönnek a világ minden tájának eszperantistái, hogy megbeszéljék nyelvük sorsát és demonstráljanak az általános emberszeretet érdekében. Bennünket aradiakat már annyiban is érdekel ez az esemény, mert Béccsel — különösen kereskedelmileg — élénk összeköttetésben vagyunk. Megkérdeztük erről vonatkozólag Ferenczy tanárt — az aradi eszperantó mozgalom vezetőjét — mondjon valamit a Bécsben lezajló eszperantó kongresszusról, mire Ferenczy tanár a következőben válaszolt:

— A napokban kaptam meg a bécsi eszperantó kongresszust szervező bizottság felhívását, amelyben a legnagyobb részletességgel informálnak a kongresszust érdeklő összes dolgokról. A kongresszus augusztus 7—14-ig tart, amelyen nekünk aradiaknak — tekintve Bécs közelségét — igen könnyű a részvétel. A szervező bizottság minden lehetőt meg tett már eddig is, hogy Bécs ver- degei a legnagyobb utazási kedvezményben részesüljenek, a városban pedig olcsó lakást és étkezést biztosítottak a résztvevőknek. Maga a kongresszus a hatalmas méretű koncertpalotában lesz, ahonnan az eszperantistákat érdeklő kongresszuson kívül, külön szakkongresszusokat tartanak eszperantó nyelven a kereskedők, vakok, vasutasok, tanítók, szabadkőművesek ifjak, katolikusok, orvosok, rendőrök, postások, technikusok és teozofusok. Az aradi csoport már

tisztviselők kérelmét. Ujabb fellebbezés a bucaresti Curte de Casa-tie (semmitőszék) elé vitte az ügyet, amelynek kuriai bírálóból és ügyvédekkel alakított tanácsa most foglalkozott az ügyvel. A tanács előtt az aradi köztisztviselőket Tomulescu kamarai tag képviselte, míg az ügyvédi kamara álláspontját Marsieu dr. dékán adta elő, a legfelsőbb tanács hosszas tanácskozás után magáévátette az előző két fórum határozatát és kimondotta, hogy kinevezett, tehát nem választott köztisztviselő nem vehető fel az ügyvédi kamarába és így ügyvédi gyakorlatot sem folytathat.

most hétfőn megkezdte az előkészítő munkálatokat és három hétnapos kurzust rendez a „Babescu“-féle esti tanfolyamon, hogy lehetővé tegye mindazoknak a nyelv idejében való megtanulását, akik részt óhajtanak venni a bécsi kongresszuson. Eddig már igen sokan érdeklődtek a kongresszus iránt, különösen olyanok, akik üzleti összeköttetésben vannak Béccsel.

Irodalom, művészet

* Az aradi színház műsora. Kedden: Pompadour, operette. (B. bérletszűnet.) Szerdán: Pompadour. (C. bérletszűnet.) Csütörtök: Pompadour. (A. bérlet.) Péntek: Pompadour. (B. bérlet.) Szombat: Pompadour. (C. bérlet.) Vasárnap d. u.: Gül-Baba. Este: Pompadour. (Bérletszűnet.)

* Tüntetés Budapesten egy cseh darab ellen. Budapestről jelentik: Szombaton este mutatta be a Vig-színház Carl Capek, az ismert cseh író R. U. R. című mindenütt nagy sikert aratott drámáját. A bemutatón kinos botrány zajlott le. Az első felvonás első jelenetei alatt a második emelet karzatán többen fütyni és sipolni kezdtek és a nagy zaj közben valaki lekiáltotta a színpadra: Cseh darabot nem tűrünk magyar színpadon. A rendőrség gyorsan beavatkozott a dologba és a közönség segítségével eltávolított öt egyetemi hallgatót, akik a botrány okozói voltak. A botrány alatt a függőnyt le sem bocsátották s a zsufolásig megtelt nézőtér lelkesen ünnepelte a színeseket. A darab nagy sikert aratott.

* Az aradi színház hírei. Az egész színházi hetet a Pompadour foglalja le. Fall Leo nagyszerű operettje annyira az érdeklődés központjában áll, hogy azt mindenki legalább egyszer meg akarja nézni. Az első néhány előadásra valóságos szétkapkodták a jegyeket s a kitűnő operett együttes egész biztosan még sok szűfolt ház előtt játsza a Pompadourt. — Pikáns francia bohózat a színház legközelebbi ujdonsága. Kutya van a kertben a címe a most előkészületben levő francia bohózatnak, amely körülbelül husz esztendővel ezelőtt került színre Aradon s ezért ujdonság ingerével hat. — Vasárnap délután a

rendkívül népszerű Gül-Baba operett megyen mérsékelt helyárat mellett Balogh Böskevel, Bartók Etussal, Tibor Lóriával, Gyözövel, Ekeccsel.

Betörés a tükörgyárban

(Nő volt az egyik tettes.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi tükörgyár igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen, hogy a gyár raktárába az éjszaka betörttek és mintegy tizezer lej értékű gépsziját és egyéb holmit vittek el. A megindított nyomozás arra az érdekes megállapításra jutott, hogy a betörés egyik tettese nő volt. A betörők a raktár ablakán jutottak be. Előzőleg elfürészelték a vasrácsokat és a raktárban hozszabb időt töltöttek. A helyszínen ételmaradékokat, üres boros üvegeket találtak. A betörők rögtönzött fekvőhelyet is készítettek, ami arra enged következtetni, hogy zavartalanul és nyugodtan végezték munkájukat. Női zsebkényt és hajtüket is találtak a színhelyen. A talált bűnjelék alapján a rendőrség megindította a nyomozást és valószínű, a tettesek hamarosan kézrekerülnek.

A magyar kölcsön feltételei.

(A kölcsön garanciája.)

(A Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Jól informált helyről arról értesül a Közlöny bécsi szerkesztősége, hogy Magyarország a külföldi kölcsön fejében jövedelmével és vagyonával bizonyos mértékű garanciát tartozik vállalni mindazokkal az államokkal szemben, amelyekben a magyar kölcsön jegyzésére kerül. A külföldi államok — miként Ausztria esetében — ez alkalommal nem vállalják magukra a garanciát. Ez zell szemben Magyarország bizonyos garanciális egyezményeket köthet bankcsoportokkal, amely szerint ezek konzorcium alakjában átvesszik mindazon kötvényeket, amelyeket nem lehetett elhelyezni. A magyar állam bevételait nemzetközi bizottság fogja ellenőrizni semleges delegátus elnöklete alatt. A bizottság hatásköre azonban tisztán csak finántechnikai természetű lesz, a kormány ellenőrzés továbbra is az eddigi formák között fog történni, a bizottságban azonban a Kiszántánt is képviselve lesz. Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Peldi Gyula és Garami Ernő Londonban melegen pártfogolták a magyar kölcsön ügyét mivel ezáltal azt remélik, hogy a Bethlen kormány a szamálas során mindjában függetleníteni tudja magát a jobboldali radikális elemektől.

Londonból jelentik: Az Observer párisi levelezője jelenti, hogy kilátás van arra, hogy a jóvátételi bizottság néhány napon belül teljes és kielégítő meg egyezésre jut a magyar kölcsön ügyében. Ha csak váratlan nehézségek nem jönnek közbe, úgy már ezen a héten

megadja a formális hozzájárulást. A kérdés rendezése nemcsak Magyarországra fontos, ahol a viszonyok válságosra fordultak, hanem számot tevő javulást jelent az angol és francia viszonyban is.

A várak lebontása.

(Tisztviselőtelep épül az aradi vár tégláiból.)

(Saját tudósítónktól.) Általános feltűnést keltett a Közlöny legutóbbi számában megírt közlemény, amely hírül adta, hogy a kormány Aida-Kaleht Turmuszeverinhez csatolja és a török sziget erődítményeiben levő téglákat építkezés céljaira használják fel. Ezzel kapcsolatban megírtuk, hogy Aradon is mozgalom van készülőben a vár erődítményeiben levő téglák felhasználása érdekében. Ma beszélgetést folytattunk dr. Robu János aradi főpolgármesterrel, aki kijelentette, hogy megteszi a legmesszebb menő lépéseket, hogy a vár erődítményeit lebontathassák és ezzel elősegítse az építkezés megindulását. A belül intervenciát ebben az ügyben ahadügyminiszteriumban, mert a vár a hadügyminiszterium tulajdonát képezi. A felesleges erődítmények lebontása semmiféle anyagi kárt nem okoz, de ezzel szemben olyan nagymennyiségű téglát kap a város, hogy a tisztviselőtelep építésének a már sürgőssé vált kérdése azonnal megoldást nyer.

Tolvaj szerelő.

(Az aradi színház százezres kára.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városi színház igazgatósága már évek óta tapasztalja, hogy állandóan nagy mennyiségű villanyfelszerelési tárgyak, különösen villanykörték tűnnek el úgy a nézőtérről, mint a színpadról. A tolvajnak a legkörültekintőbb kutatás ellenére sem sikerült nyomára akadni. A színház igazgatósága úgy próbálta megakadályozni a lopásokat, amelyek hozzáférteles számítások szerint ezideig mintegy százezer lejre rugtak, hogy a villanykörtéket „Teatru!” jelzéssel látta el. A titokzatos tolvaj ezen úgy segített, hogy a jó villanykörtét kivette és helyette rossz körtét tett, amelyet szintén ellátott a színház jelzésével. Legutóbb a legértékesebb 100-150-es égők tűntek el a színházból. Róna Dezső szinigazgató feljelentést tett az esetről a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás. Tegnap este az egyik szabadságtéri kávéházban több olyan égőt talált a rendőrség, amelyek a színház jelzésével vannak ellátva. Sikertelen meg tudni, hogy egy fiatalember ma délelőtt újabb égőket visz eladás végett a kávéházba. A fiatalember megjelent és tényleg a színháztól lopott égőket próbált eladni. A rendőrség letartóztatta a fiatal tolvajt, akiről kiderült, hogy a színház villanyszerelője és már évek óta folytatja a lopásokat.

— Az angol dokkmunkások sztrájkja. Londonból táviratozzák: Az angol dokkmunkások sztrájkja még mindig tart. Jelenleg 1,200,000 munkás sztrájkol. A kormány attól tart, hogy a sztrájk jobban kiterjed, ami a tengeren való teherszállítás megszűnését jelentené. Sőt ha a sztrájk hosszabb ideig tart, a szénszállítás és az élelmiszerek beszerzése körül is súlyos problémák lesznek.

HIREK.

Betiltott koldustanyák.

(Meggzúntatott éjjeli menedékhelyek.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi koldusok és hajléktalanok nagy csoportja egy rendőrségi intézkedés következtében tragikus helyzetbe került. Hetek óta szünelnek az aradi napilapokban azok a szomorú hírek, amelyek arról szóltak, hogy a város különféle helyein megfagyott embereket találtak, akiket a nyomor és a hajléktalanság dobott ki az utcákra, hogy ott a tél fagyban nyomorultan pusztuljanak el. A hatóságok intézkedésére a hajléktalan embereket részben visszataloncolták szülőfalujukba, az aradiakat pedig a szegényházban helyezték el. — Azonban múlt az idő, a falvak nem tudják elfartani koldusait, akik kénytelenül voltak visszajönni Aradra és ha sikerült nekik néhány lejt összekösdülni éjszakai szállást találtak az állomás környékén lévő kocsimák sötétségében, ahol a poros deszkapadlón két lejtért pihenhetők át az éjszákát. Néha ötvenen hatvanan fektettek egy-egy ilyen szűk helyiségben. Egy rendőrségi razzia alkalmával ráakadtak egy ilyen egészségtelen tömegszállásra és a razziat végző rendőrözt szigorúan elrendelte, hogy többé nem szabad éjszakai szállást adni a hajléktalanoknak, csak abban az esetben, ha szállodai szobát bérelnek. A szállodai szobák árában nem a koldusok és hajléktalanok részére vannak számítva, így el lehetünk kényszerítve arra, hogy nemsokára megint olvashattuk a szomorú híreket, hogy megfagyott embert találtak az utcán.

— A közegészségügyi miniszter látogatásai. Ma Timisoarára érkezett Saveanu közegészségügyi miniszter, ahol dr. Prostean főorvossal folytatott tárgyalásokat egy újonnan építendő kórházzal. Azután a főorvos és Georgevici Lucean dr. polgármesterrel meglátogatta az egészségügyi intézményeket. Félkétkor délután a Simplon-expresszel Aradra indult. Aradon dr. Demian Aurel főorvos és dr. Robu János főpolgármester kíséretében meglátogatta az egészségügyi intézményeket, majd visszautazott Bucurestibe.

— Szana Zsigmond Párisban. Szana Zsigmond, angol alkonzul, a Temesvári bank- és kereskedelmi r. t. vezérigazgatója tíz napi tartózkodásra Párisba utazott.

— Felemelték a budapesti napilapok árát. Budapestről jelentik: A budapesti napilapok kiadója a lapok előállításához szükséges anyagok, valamint a munkabérek rohamos emelkedése következtében a napilapok árának felemelését határozta el. E szerint a napilapok ára vasárnap 1200 korona, hétköznap 1000 korona. Az áremelés vasárnap reggel lépett életbe.

— Eljegyzés. Lebovics Armin és Scheer Jolánka (Simánd) jegyesek. (Minden kiúon értesítés helyett.)

LEGUJABB.

Megerősítik Kahr lemondását.

Münchenből táviratozzák: Kahr bajor diktátornak lemondását illetékes helyen ma megerősítették. A diktátor lemondása a Hitler-pörrel van összefüggésben. annak tárgyalását a közel jövőben kezdik meg Münchenben.

Féktelen drágitások Budapesten.

Budapestről táviratozzák: A korona bizonytalansága rendkívül nagy mértékben felhajtotta az árakat. A kereskedők képtelenek kalkulálni és ezért általánosan fajtult a féktelen árdrágitás. A detektívek automobilokon járják be a várost, hogy a hallatlan árdrágitásnak gátat vessenek. Előfordult, hogy egyes üzletekben rendőri segédlettel folytatták a bevásárlásokat. A vásárcsarnokokban rendőrök cirkálnak. A könyvkiadók a szorzószámot kétféle hatszázról háromezeröttszázra emelték. A helyzetet kormánykörök véleménye szerint, főképpen a koronapörök munkája idézte elő.

Clemenceau diktaturáját kívánják Franciaországban

Párisból táviratozzák: Poincaré helyzetének tarthatatlansága már állandó napi probléma tárgyat képezi a francia közvéleményben. Hevre ma nagy cikket irt a Victoireban, amelyben kijelenti, hogy egyedül Clemenceau tudná diktatura átvételével Franciaországot megvédeni a katasztrófától.

Nagy Vince a debreceni képviselő.

Budapestről jelentik: A debreceni pótválasztást lezárták. A szavazatok összeszámlálása folyamatban van. Az eddigi eredmény szerint Nagy Vince fölényes győzelme várható.

— Dr. Moldován Szilviusz — semmitőszéki bíró. A „Monitorul Oficial” 1924 évi február hó 13-án megjelent száma közli, hogy Moldován Szilviusz aradi törvényszéki elnököt, a timisoarai táblai elnök előterjesztése folytán királyi dekrétummal, a VI. rangosztály 1. fokozatából az V. rangosztály 2-ik fokozatába léptették elő, a jelenleg elfoglalt állásában. Moldován Szilviusz dr. továbbra is Aradon marad.

— Elítélt községi jegyző. A timisoarai törvényszék előtt ma Becsky Dezső vojteki községi jegyző állt, akit azzal vádoltak, hogy a napokban, dacára a felfüggesztésének, hivatalos okmányokat állított ki. A törvényszék büntőnek mondotta ki és két havi fogházra ítélte. Becsky védője felebezett, mert véleménye szerint a jegyző csak kihágást követett el, ami a járásbíróság elé tartozik.

— Külföldi szakmunkások tartózkodási engedélye. Az aradi állambiztonsági hivatalhoz ma befügymiszteri rendelet érkezett, amely szerint az Aradra érkező idegen szakmunkások csak a munkafelügyelőség igazolványa alapján kaphatnak engedélyt tartózkodásuk meghosszabbítására. Az idegen utlevéllel érkező mérnököknek és műszaki tisztviselőknek a timisoarai iparfelügyelőséghez kell ilyen igazolványt folyamodniuk. Az állambiztonsági hivatal figyelmezteti a munkaadókat, hogy ezeket az igazolványokat minél hamarabb szerezzék be, mert a tartózkodás meghosszabbítása iránti kérvényeket két nappal a tartózkodás lejártá előtt kell benyújtani. A később érkezett kérvényeket a szigoranca nem veheti figyeletbe.

— Agyonlőtték a mexikói felkelők vezéreit. Newyorkból jelentik: Obregon mexikói elnök parancsára agyonlőtték a lázadók három vezetőjét: Karrelde tábornokot, Moralez és Arregano ezredeseket.

— Elvesztett egymillió osztrák korona. Az aradi Lloyd-bank jelentette a rendőrségnek, hogy Plesch Dezső nevű alkalmazottja egymillió 300 ezer osztrák koronát elveszített. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Somogyi és Bacsó sirjánál. Budapestről jelentik: Vasárnap délután a szociáldemokrata párt nagygyűlést rendezett Somogyi és Bacsó Béla sirjánál. A két sir körül egyenruvás bányászok sorakoztak fel. A gyűlésen Peyer szociáldemokrata képviselő mondt beszédet, aki hangoztatta, hogy a szociálisták kijöttek a szirokhoz, hogy hálájukat és kegyeletüket rójják le és hogy figyelmeztessék az igazságszolgáltatást, hogy munkája még mindig befejezetlen. Az ünnepély a munkásdalárda énekével ért véget.

— Kilencszeres gyilkossággal vádolják a budapesti bombamerénylőket. Budapestről táviratozzák: Az ügyészség kilencszeres gyilkosság bűntetteért indítványozza Marosi és Rodó letartóztatását, az Erzsébetvárosi Kör elleni merényletből kifolyólag. Báthory Miklós MÁV. felügyelőt, Márfyék vérbíróágának elnökét internálni fogják. Herczeg Józsefet, a klub portását bűnrészességgel vádolják, a bűnrész két technológiai tanuló a fiatalok bírósága elé kerül.

— Minisztertanács Budapesten a pénzügyi helyzet miatt. Budapestről jelentik: Ma délután rendkívüli minisztertanács volt, amely a pénzügyi helyzettel és a kapcsolatba tett intézkedésekkel foglalkozott. Vasárnap a pénzügyminiszteriumban tanácskozás volt a pénzügyminiszter és a Devizaközpont vezetője között, amelynek végzetével Tabakovich, a Deviza központ vezetője kijelentette, hogy ezen a héten az iparigények kielégítésére három millió, a kereskedelmi igények kielégítésére kétmillió svájci frankot adnak ki.

— A kiskunhalasi gyilkosság tárgyalása. Budapestről táviratozzák: Még 1920. májusában Kiskunhalason Tassi Gergely tizedes az ébredők gyűlése után több társával elhurcolta Schwartz Sándor biztosítási ügynököt, akit meggyilkoltak és hulláját egy tóba dobták. Ugyanekkor revolverrel nagyobb pénzüsszeg erejéig megzsarolták Hoffmeister mágnoszt. A budapesti katonai törvényszék ma tárgyalja a gonosztevők ügyét. Schmitz ezredes kétéltalal halált kért Tassira.

= Hogyan oldják meg a jugoszláv valutaproblémát? Belgrádi távirat jele: Az „Economist” nevű egyesület értekezletet hívott egybe, hogy a devizaárfolyam tartós emelkedésével várható gazdasági válságot megelőz hessék. Ezen az értekezleten Delin zágrábi előadó azt javasolta, hogy a valutaproblémát a papirdinárnak aranydinárra 12:1 arányban való beváltása által oldják meg. Beható vitát akarnak rendezni erről a javaslatról, amelyen a hivatalos pénzügyi körök is részt fognak venni.

Jön „MONNA VANNA” az APOLLOBAN.

A megrögzött tolvaj.
(Bizonyíték hiányában szabadon bocsátották. — Egy óra mulva ismét lopott.)
(Saját tudósítónkól.) A napokban az aradi államrendőrség le tartóztatta Mócz Simont aki egy Kurella András nevű társával több betörést és lopást követett el. Kurella megszökött és Mócz Simonnál a házkutatás alkalmával nagy mennyiségű bört és szövetet találtak, amelyekről kiderült, hogy lopásból és betörésből származnak. A betörő államhatóságnak tagadott és alibit próbált igazolni, azonban egy vendéglős tett feljelentést a rendőrségen, hogy pincéjébe betörték és az onnan lopott borbottban ráismert a Mócz lakásán talált árukra. Ugyancsak szövet és ruhanemű lopásáért tettek feljelentést, amelyek szintén a házkutatás alkalmával kerültek elő. Dacára a bizonyítékoknak, Mócz tagadott. Tegnapelőtt elkísérték az ügyészség fogházába, ahol komolyan megmaradt tagadása mellett. Az ügyészség ma délelőtt bizonyítékok hiányában kénytelen volt szabadon bocsátani Mócz Simont, mert tanúkkal igazolta, hogy a házkutatás alkalmával nála talált tárgyak már a betörés előtt tulajdonában voltak. A megrögzött tolvaj azonban nem tagadhatta meg önmagát, mert alig egy fél óra mulva, ahogy elhagyta a törvényszék épületét, egy a Boros Béni téren levő vaskereskedésből egy tekerős drótsodronykerítést lopott. A lopást az egyik alkalmazott észrevette, de akkor már a tolvaj a lopott holmival megszökött. Jelentést tettek a rendőrségen és ma délután sikerült előállítani egy fiatalembert, aki a drótsodronyot akarta eladni. A fiatal ember elmondotta, hogy a sod-

ronyi Mócz Simon adta neki az a megbizással, hogy adja el. A rendőrség megtette az intézkedést a tolvaj kézrekerítésére.

Aradi mozi hírek.

* Királynő kegyeltje címen szenzációs filmdrámát vetít az Uránia színház. Londonban halálos vész támad, százával halnak el az emberek, de az orvosok nem tudnak a halál aratásának gátat vetni. A királynő halálos ítéletet kér az orvosra, de ekkor a fekete szörnyűség, a halál beoson a fényes királyi palotába is. Az orvosra van szükség, aki egyedül képes elfojtani a szörnyű aratást. Közben mély szerelmek szövök át a képet, mely kedden, szerdán és csütörtökön marad műsoron.
* Hella Moja játssza annak a nemeszép filmnek a főszerepét, melyet „Figaro házassága” címen kedden és szerdán vetít az Apolló mozgószínház. A spanyol szerelmi éjszakák misztériumai tárulnak a nézők elé, amikor a feudális uri jog alapján a gróf alattvalóinak menyasszonyát az első éjszakára magának követeli. Almagro a kép főalakja, aki Figaro menyasszonyát követeli magának az első szerelmes órákra, de Figaro lázadást tervez, ami sikerre is vezet.
* Monna Vanna, Maeterlinck híres történelmi drámája, mely a re-

naissance kort pazar kiállításban tárja a néző elé, az Apolló-színház legközelebbi újdonsága.

A szerkesztésért felelős: **KÓCSY JENŐ** felel.
Cenzurat: **Dr. ROMUL MAGER.**

NYILTÉR.
E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESETÉS.

Egyik ügyfelem átvenni szándékozik Roth János Arad, Strada Mejanu 8. szám alatti üzlethelyiségét. Felhívom nevezett hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket irodámban 8 napon belül jelentésük be,
1085
Dr. Messer Károly, ügyvéd.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik boldogult férjem elhunytá alkalmával részvénytulajánításukkal, valamint drága halottunk ravatalára elhelyezett koszorúkat, csokrok és virágokkal igyekeztek mélyseges fájdalomukat enyhíteni, ezúton mondunk köszönetet.
Hálás köszönettel tartozunk a Páncotai „Katholikus dalárda” és „Iparos dalárda” tagjainak, továbbá mind azoknak, kik felejtethetetlen halottunkat utolsó útján elkísérték.
1084
Özv. Szafkó Imréné és rokonsága.

A legjobb haskötőt készíti:
Kováts Sándorné,
Oradea-Mare, Nagyvárad, Nilgesz-telep.
A fűző kimegy a divatból, amióta éveken át tökéletesített haskötőjét forgalomba hozta. A káros fűző helyébe a **Kovátsné haskötője** lépett, amelyekkel modernül, szépen és kényelmesen, főképp pedig higiénikusan lehet öltözködni. Magánlevelek és orvosi bizonyítványok igazolják, hogy haskötője kényelmes, **esztétikus és egészséges,** **szimul a szervezethez. Viselése áldásos vese, gyomor és méhcsuszamlásoknál, operációk és gyermekágy után és minden olyan bajnál is, melynél haskötő van rendelve.**
Ezen haskötő törvényesen van védve, így tehát az utánzása tilos. Különbben is minden hölgynek legfontosabb érdeke, ha haskötőt rendel, hogy azt az eredeti találmány feltalálójánál készítesse, mert akitől az ezme származott, természetesen a kivétel is tökéletesebb annál. Az eredeti minta letétben van a nagyváradai keresk. és iparkamaránál.
Magyar szabadalom. Francia szabadalom 449.247. szám alatt, a párisi Szabadalmi Hivatalnál. Egész Romániában csak a KOVATSNÉ haskötői szolgálják az egészséget.
Készít könnyű házi haskötőket, melyek egészségileg kitűnőek, már 300 Lejtől kezdve. Továbbá az egyéni termet sajátosságaira való tekintettel a legkényesebb ízlésnek is megfelelő fűzőpótló haskötőket.
Ar és minőség nagyság szerint.
A feltaláló személyesen ideérkezett, aki rendelni óhajt azt felkeresni, méretet vesz és alapos próbát eszközöl, küldje címét az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. Csak néhány napig időzik városunkban, érdekében áll, hogy megragadja ezt a jó alkalmat

Ha szép akar lenni használjon KULKA-Ét
Lilliom tejkrémet, szappant, pudert **Kulka Emil,** városi gyógyszer-3 szobos, tér Timisoara.
106

Romanovsiky Ernő
ablakredőnykereskedés és szerelés
108
Timisoara, M., Fröbl-ucca 12. sz.

SINGER-féle nagy típusu Special gomblyuk varró gép
azonnal olesón eladó. Cím: **EMIL MANOLESCU,** Timisoara, II., Str. 3. August 18. szám.
826

Oriási választék valódi **„Rosenthal”** étkező, tea-kávé, moccakészlet és nippelből levegőkészletek, modern villanycsillárok legolcsóbban beszerezhetők
M. FISCHER
Arad, Neuman palota. Ugyanott egy nagy argaman szőnyeg és egy pávakakas eladó.
10018

No. 27—1924.
PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.
Subsemnatul executorul judecătoresc prin acestea publica, ca in urma decisiunei judecătorești de ocol Radna, cu No. G. 2711—1924. favoreza lui dr. Sever Ispravnic pentru suma de 450 lei capital și succes in contra urmaritului mobilele urmatoare și anume: boi, prețuite in 4000 lei in 25. Februarie 1924. la oare 10 a. m. in Comuna Varadia la casa No. 251. vor vindem licitație publica.
1083
Radna, la 3 Februarie 1924.
Arpad Tichy, executor judecătoresc

TRANSATLANTIQUE FRENCH LINE

HAVRE—NEW-YORK

Gyorspostajaratok
KANADA—KUBA—MEXIKO—NEW—ORLEANS—HAITI—ANTILLAK—ÉSZAKAFRIKA felé.
Felvilágosításokat nyújt:
Soc. „SARNIA”
Pasajtul Comedia, BUCUREȘTI és „RECLAMA” Cluj.
„Rador” No. 910. 457

Királynő kegyence. Mindszenti Máriával a főszerepben, még kedden, szerdán és csütörtökön az Urániában

Ajándékok, valódi briliáns ékszerek, értékes műtárgyak régiségek olesón STERNBERG-nél Timisoara, Mercy-u.

A „Fehér Kereszt Bar”-ban új műsorral (apache-tánc) a mai naptól kezdve Nelly és Rudy világhírű mondalo táncospár ismét fellépnek

